

پرسش ۱۲۶: معنای آیهی (وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا).

سؤال / ۱۲۶: ما معنى قوله تعالى: (وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا) ([75]) ؟

معنای آیهی (و انسان بیش از هر چیز به جدل برمی خیزد) ([76]) چیست؟

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين

الإنسان أوسع المخلوقات قدرة على معرفة أسماء الله سبحانه وتعالى، ففطرة الإنسان هي الفطرة الأوسع والأعظم، وكما ورد في الحديث: (إن الله خلق آدم على صورته) ([77])، أي إن الإنسان مفطور على التحلي بأسماء الله سبحانه، حتى يصبح هو وجه الله سبحانه في خلقه، وأسماءه الحسنی في الخلق.

پاسخ:

بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الأئمة و المهديين و

سلم تسليمًا.

در میان آفریده‌های خدا، انسان بیش از همه می‌تواند به شناخت اسماء الله سبحان و متعال برسد و فطرت انسان وسیع‌ترین و بزرگ‌ترین فطرت‌ها می‌باشد و همان گونه که در حدیث نیز وارد شده است: (إن الله خلق آدم على صورته) ([78]) (خدا آدم را بر صورت خود آفرید)؛ یعنی انسان بر آراسته شدن به اسماء خداوند سبحان سرشته شده است، تا آنجا که او خود به وجه خداوند سبحان در میان خلق و نیز اسم‌های نیکوی او در خلق تبدیل گردد.

فالجدل في الآية يعني: الكلام بالحق والاحتجاج به على أهل الباطل، والإنسان

هو: (علي بن أبي طالب (عليه السلام)) ([79]).

بنابراین (جَدَل) در این آیه، یعنی سخن گفتن به حق و احتجاج با آن علیه اهل باطل، و (انسان) نیز علی بن ابی طالب (علیه السلام) می باشد. [80]

أما الإنسان إذا انتكس فإنه يجادل بالباطل، ولكن مجادلة أهل الباطل سفيهة واهنة إذا ما عُرِضَتْ عَلَى الْعَقْلِ السَّلِيمِ الَّذِي يَزِنُ الْأُمُورَ بَعِيداً عَنِ الْهَوَى وَالْتِعَصْبِ وَالتَّزَمَتْ.

اما هرگاه انسان واژگونه شود، به باطل سخن می گوید؛ در حالی که سخن گفتن اهل باطل اگر بر عقل سلیمی که امور را به دور از هوای نفس و تعصب در کفه‌ی ترازو قرار می دهد عرضه شود، جز سفاقت و نادانی سست و ناپایدار نخواهد بود.

[75] - الكهف : 54.

[76] - كهف: 54.

[77] - الكافي : ج 1 ص 134 ح 4.

[78] - كافي: ج 1 ص 134 ح 4.

[79] - ينقل ابن شهر آشوب عن النبي (ص): (... وكان الانسان: يعني علي بن أبي طالب، أكثر شئ جدلاً: يعني متكلماً بالحق والصدق) مناقب آل أبي طالب : ج 1 ص 324.

[80] - ابن شهر آشوب از پیامبر ص روایت می کند: «... (وَكَانَ الْإِنْسَانُ) (یعنی علی بن ابی طالب)، (أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا)، یعنی سخن گو به حق و درستی». مناقب آل ابی طالب: ج 1 ص 324.